

**ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI
KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY TUROŚŃ
KOŚCIELNA ZA 2019 ROK**

1. PODSTAWA PRAWNA SPORZĄDZENIA ANALIZY STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Turośń Kościelna za 2019 r. sporządzana jest zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.) w celu weryfikacji prowadzonych działań, które pozwolą usprawnić system gospodarki odpadami oraz wypełniać zadania gminy w zakresie gospodarki odpadami.

W 2019 r. obowiązywały niżej wymienione akty prawa powszechnie obowiązującego oraz akty prawa miejscowego określające podstawy funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Turośń Kościelna:

- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r., poz. 797 z późn. zm.),
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022,
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2016-2022,
- Uchwała Nr XVI/121/2016 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr XXVIII/225/2017 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 23 listopada 2017 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr XVI/120/2016 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- Uchwała Nr III/16/2018 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik na terenie Gminy Turośń Kościelna,
- Uchwała Nr VI/46/2015 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr VI/46/2015 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- Uchwała Nr XIX/156/2012 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY TUROŚŃ KOŚCIELNA

Gmina Turośń Kościelna, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r., przejęła obowiązek organizacji odbioru odpadów komunalnych od wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie Gminy. Celem wprowadzenia nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi było uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości systemem zbierania odpadów komunalnych, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, zwiększenie poziomu recyklingu i odzysku odpadów zebranych selektywnie oraz redukcja masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, a przede wszystkim eliminowanie dzikich wysypisk odpadów oraz praktyk nielegalnego spalania odpadów w piecach.

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, Gmina Turośń Kościelna zorganizowała przetarg na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych położonych na jej terenie. Firmą wyłonioną w przetargu, z którą podpisano w dniu 28 grudnia 2018 r. umowę na rok 2019 była firma MPO Sp. z o. o., ul. 42 Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok.

W 2019 r. podobnie jak w roku poprzednim, w miesiącach czerwiec, lipiec, sierpień odbiór zmieszanych odpadów komunalnych odbywał się dwa razy w miesiącu. W pozostałych miesiąca odpady zmieszane odbierane były raz w miesiącu. Odpady segregowane odbierane były od właścicieli nieruchomości raz w miesiącu.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych odbywała się w systemie workowym:

- worek żółty – tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metale,
- worek niebieski – papier i tektura,
- worek zielony – szkło.

Na terenie Gminy Turośń Kościelna funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego właściciele nieruchomości w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli dostarczać we własnym zakresie następujące frakcje odpadów komunalnych:

- papier i makulaturę,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- metale,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (rozpuszczalniki, kwasy, alkalia, odczynniki fotograficzne, środki ochrony roślin, oleje i tłuszcze jadalne, farby, tusze, kleje, detergenty zawierające substancje niebezpieczne)
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- meble i odpady wielkogabarytowe,

- zużyte opony,
- odpady zielone,
- tekstylia,
- odpady remontowo-budowlane w ilości do 300 kg.

3. OCENA MOŻLIWOŚCI TECHNICZNYCH I ORGANIZACYJNYCH GMINY W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Na terenie Gminy Turośń Kościelna nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady komunalne zmieszane o kodzie 20 03 01 były zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego przekazywane w 2019 roku do Zakładu Przetwarzania i Unieszkodliwiania Odpadów w Czerwonym Borze w ilości 973,92 Mg.

Liczba mieszkańców oraz ilość złożonych deklaracji (stan na 31.12.2019 r.).

Gmina Turośń Kościelna liczyła według danych Urzędu Stanu Cywilnego 6282 mieszkańców. W złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zadeklarowano zostało ok. 5829 mieszkańców. Powyższa różnica wynika m.in. z danych składanych w deklaracjach dotyczących gospodarstw 7 osobowych i większych, których w 2019 roku złożonych było ok. 110. W takich przypadkach trudno jest określić faktyczną ilość mieszkańców danej nieruchomości. W deklaracjach nie były ujęte osoby przebywające poza granicami kraju, bądź mieszkające poza terenem naszej gminy. Ponadto, właściciele nieruchomości letniskowych znajdujących się na terenie Gminy Turośń Kościelna, na podstawie złożonych deklaracji wnoszą roczną opłatę ryczałtową, niezależnie od ilości osób przebywających na nieruchomości.

Na bieżąco prowadzone były działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym. W ramach czynności sprawdzających wysłano 18 wezwań do złożenia deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadów komunalnych, uzupełnienia deklaracji lub złożenia wyjaśnień, dlaczego deklaracje nie zostały złożone. W 2019 r. w celu wyegzekwowania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wystawiono 211 upomnień i 122 tytułów wykonawczych, a także wysłano 315 wiadomości sms informujących o zaległej opłacie za odpady komunalne.

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Turośń Kościelna w 2019 r. zebranych bezpośrednio od mieszkańców oraz z nieruchomości niezamieszkałych (na podstawie sprawozdania Wójta Gminy Turośń Kościelna z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2019 r.)

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	973,92
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	56,08
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1,88
15 01 07	Opakowania ze szkła	73,76
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	22,79
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	43,60
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych	12,94
20 01 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	2,88
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	231,87

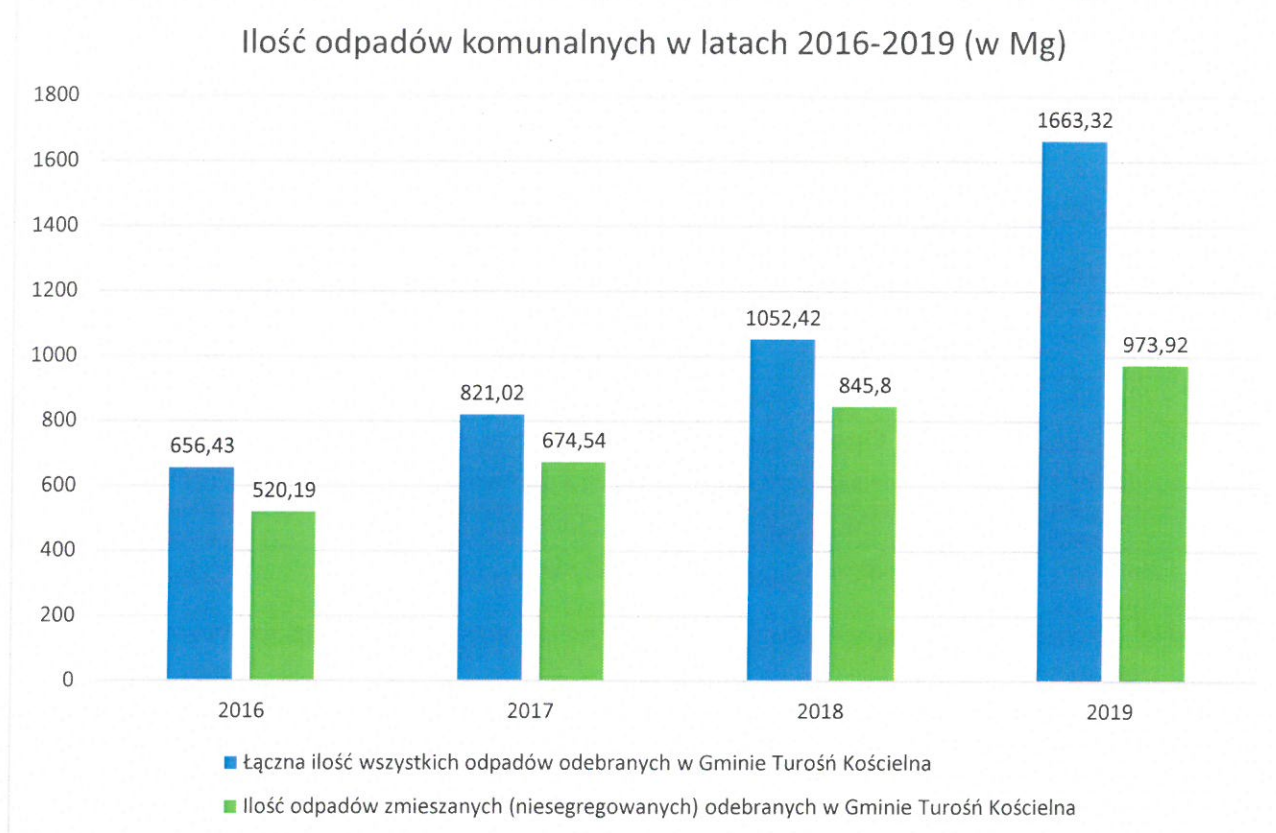
Z danych przedstawionych powyżej wynika, że w dalszym ciągu największą frakcją zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Turośń Kościelna były zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01. Większa ilość odpadów zmieszanych bezpośrednio wpływa na koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

W Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w 2019 r. przyjęto wymienione niżej frakcje odpadów komunalnych powstałe na terenie Gminy:

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	13,50 Mg
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	230,10 Mg
Razem		243,60 Mg

W ramach umowy z Gminą Turośń Kościelna firma MPO Sp. z o. o., oprócz odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i segregowanych, dwa razy do roku (wiosną i jesienią) odbierała bezpośrednio z posesji odpady wielkogabarytowe (meble, zabawki, tekstylia), opony samochodowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Zestawienie ilości zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 w latach 2016-2019 w porównaniu do łącznej ilości odpadów komunalnych (w Mg)

Porównując dane dotyczące ilości odpadów zmieszanych (niesegregowanych) do ilości wszystkich rodzajów odpadów odebranych z terenu Gminy Turośń Kościelna, należy zauważyć, że pomimo wzrostu ilości odpadów zmieszanych, stale wzrasta również ilość odpadów zbieranych selektywnie. Widoczne jest to zwłaszcza w 2019 r. gdzie ilość odpadów zmieszanych (niesegregowanych) stanowiła 58% wszystkich odpadów, natomiast w ubiegłych latach wahała się w granicach 79 – 82 %.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, a także poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są zobowiązane osiągnąć do 31 grudnia 2019 r. założone poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia dla:

- papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 40 % wagowo,
- odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 60 % wagowo.

Poziomy te mają być osiągnięte stopniowo, poprzez osiąganie rocznych poziomów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych. Założone i osiągnięte przez Gminę Turośń Kościelna w 2019 r. poziomy recyklingu przedstawiają poniższe tabele.

Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (w %)

Rok	2016	2017	2018	2019
Wymagany do osiągnięcia poziom	18	20	30	40
Poziom osiągnięty przez Gminę	25,61	20,73	30,80	40,51

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów budowlanych i rozbiórkowych (w%)

Rok	2016	2017	2018	2019
Wymagany do osiągnięcia poziom	42	45	50	60
Poziom osiągnięty przez Gminę	100	100	100	100

Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r. (w%)

Rok	2016	2017	2018	2019
Dopuszczalny poziom masy odpadów komunalnych ulegający biodegradacji	45	45	40	40
Poziom osiągnięty przez Gminę	26,04	32,43	34,73	42,07

Jak wskazują dane zawarte w powyższych tabelach, po raz pierwszy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania nie został osiągnięty. Kolejny raz natomiast udało się osiągnąć poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła oraz odpadów komunalnych i rozbiórkowych.

Stawki i opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w lutym 2019 r. uległy zmianie i zostały podniesione. Nowe stawki przyjęto uchwałą Nr III/16/2018 Rady Gminy Turośń Kościelna z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik na terenie Gminy Turośń Kościelna, które wynosiły:

a) miesięczne stawki opłat za odpady segregowane odbierane z nieruchomości zamieszkałych:

- 1) gospodarstwo domowe 1 osobowe - 16 zł;
- 2) gospodarstwo domowe 2 osobowe - 31 zł;
- 3) gospodarstwo domowe 3 osobowe - 44 zł;
- 4) gospodarstwo domowe 4 osobowe - 56 zł;

- 5) gospodarstwo domowe 5 osobowe - 69 zł;
 - 6) gospodarstwo domowe 6 osobowe - 79 zł;
 - 7) gospodarstwo domowe 7 osobowe i większe - 89 zł;
- b) miesięczne stawki opłat za odpady niesegregowane odbierane z nieruchomości zamieszkałych:
- 1) gospodarstwo domowe 1 osobowe - 33 zł;
 - 2) gospodarstwo domowe 2 osobowe - 65 zł;
 - 3) gospodarstwo domowe 3 osobowe - 96 zł;
 - 4) gospodarstwo domowe 4 osobowe - 125 zł;
 - 5) gospodarstwo domowe 5 osobowe – 155 zł;
 - 6) gospodarstwo domowe 6 osobowe - 182 zł;
 - 7) gospodarstwo domowe 7 osobowe i większe - 209 zł;
- c) miesięczne stawki opłat za odpady segregowane odbierane z nieruchomości niezamieszkałych, za pojemnik o pojemności:
- 1) do 0,12 m³ – 46 zł,
 - 2) od 0,121 m³ do 0,24 m³ – 84 zł,
 - 3) od 0,241 m³ do 0,36 m³ – 117 zł,
 - 4) od 0,361 m³ do 0,66 m³ – 184 zł,
 - 5) od 0,661 m³ do 1,1 m³ – 318 zł,
 - 6) do 7 m³ – 1839 zł.
- d) miesięczne stawki opłat za odpady niesegregowane odbierane z nieruchomości niezamieszkałych, za pojemnik o pojemności:
- 1) do 0,12 m³ – 82 zł,
 - 2) od 0,121 m³ do 0,24 m³ – 146 zł,
 - 3) od 0,241 m³ do 0,36 m³ – 209 zł,
 - 4) od 0,361 m³ do 0,66 m³ – 334 zł,
 - 5) od 0,661 m³ do 1,1 m³ – 564 zł,
 - 6) do 7 m³ – 3469 zł.
- e) roczna opłata ryczałtowa za gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub z innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku:
- 1) **132 zł** rocznie za jeden domek letniskowy lub inną nieruchomość rekreacyjno-wypoczynkową, jeśli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny,
 - 2) **234 zł** rocznie za jeden domek letniskowy lub inną nieruchomość rekreacyjno-wypoczynkową, jeśli odpady nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Od 1 października 2018 r. obowiązywały następujące kryteria dochodowe w pomocy społecznej:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701 zł,
- dla osoby w rodzinie – 528 zł.

Zgodnie z obowiązującym na terenie Gminy Turośń Kościelna prawem, mieszkańcy których dochód nie przekraczał powyższych kwot, mogli ubiegać się o częściowe zwolnienie z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wysokości 20 % miesięcznej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Turośń Kościelna za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r.

W 2019 roku łączne wydatki poniesione na funkcjonowanie gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Turośń Kościelna wyniosły 996 983,25 zł. Wydatki te obejmowały zobowiązania wynikające umowy zawartej z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargu, koszty administracyjne oraz inne zadania wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie.

4. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Gmina Turośń Kościelna będzie nadal podejmować działania zmierzające do ograniczenia powstawania odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych. Priorytetowym zadaniem dla Gminy Turośń Kościelna na kolejne lata będzie dalsze uświadamianie mieszkańców Gminy w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami komunalnymi i ich segregowania w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, a tym samym osiągnięcia przez Gminę wszystkich określonych przepisami unijnymi poziomów odzysku i recyklingu odpadów.

W dalszym ciągu należy dążyć do uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi m.in. poprzez weryfikację danych zawartych w deklaracjach i sprawdzanie ich ze stanem faktycznym, kontrolowanie nieruchomości w celu wyeliminowania procederu pozbywania się odpadów z prowadzonej działalności gospodarczej w ramach nieruchomości zamieszkałej. Ważnym elementem podejmowanych działań powinno być prowadzenie dalszej intensywnej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie właściwego gromadzenia i segregowania odpadów komunalnych. Istotnym tematem edukacyjnym powinno być również promowanie przydomowego kompostowania odpadów tj. odpadów biodegradowalnych i odpadów pochodzących z pielęgnacji ogrodów, w celu ograniczenia masy ich składowania.

WÓJT
mgr Grzegorz Jakuć

Opracowała:
Marzena Dobrzyńska
Inspektor w Referacie Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska

